

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5, (1. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Naredna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 10. marca.

Prva seja v tekočem zasedanju se je pričela v znamenju vilarja. Že ob 10. so jeli poslanci prihajati v zbornico in pol ure pred začetkom seje so bili že zbrani v dvorani skoro vsi poslanci. Galerije so bile napolnjene polne. Točno ob 11. je stopilo novo imenovano ministrstvo pod vodstvom barona Bienenrtha v zbornico.

Krščanski socialci so vlado pozdravili s hrupnim aplavzom, češki radikali pa so klicali v enomer: »Abzug Bienenrth, ven s Hohenburgerjem in Stürgkhom, fej, vlada policijskih špicljev« itd. Ko se je hrup nekoliko polegel, je baron Bienenrth pozval poslanca dr. Funkeja, naj zavzame mesto starostnega predsednika.

Dr. Funke se je skozi guče poslancev, ki so obkoljevali ministrsko klop, jedva preril do predsedniškega mesta.

Ko je jel govoriti, je za trenotek zavladal mir v zbornici.

Komaj pa je izgovoril besede:

»Po več tedenskem odmoru smo zopet poklicani k parlamentarnemu delovanju; upajmo, da bo to delovanje uspešno, nemoteno in trajno«, je nastal v zbornici znova velikanski hrup.

Poslanca Klofač in Choc sta klicala: »Gospodje na ministrski klopi so rušilec miru! Hohenburger je policijski špicelj! Weisskirchner in Schreiner sta veleizdajalec, ne pa mi. Saj ne bo več dolgo trajalo, pa bo Wolf že tudi sedel na ministrski klopi.«

Dr. Funke: »Kot zastopniki naroda smo poklicani čuvati ustavne pravice in svobosčine.«

Po teh besedah je zopet nastal silen hrup in vris. Iz splošnega hrupa se je slišal samo poslanec Choc, ki je s stentorskim glasom klical: »Svebode naj iščemo pri naših ministrih? Pri ministrih, ki hočejo vladati z volnami!«

Ko se je starostni predsednik koncem svojega govora spomnil cesarja, je poslanec Choc zaklical: »Ne govorite o tem«, socialni demokratje in vsenemci pa so demonstrativno zapustili zbornico.

Pri besedah: »Njegovemu cesarskemu in kraljevskemu veličanstvu cesarju Fran Josipu slava«, se

je dvignila vsa zbornica, samo češki radikali so obsedeli na svojih prostorih, kar je povzročilo silno nevoljo med krščanskimi socialci. Posamni krščanski socialni poslanci so hiteli s klicem: »Vi veleizdajalec!« h'klopem čeških radikalev in prišlo bi bilo do pravčatega pretepa, ako bi treznejši poslanci ne bili posredovali ter ne zastopili pota razjarjenim krščanskim socialcem.

Na to je dr. Funke odredil volitev predsedstva in v to prekinil sejo za pol ure.

Po končanem skrutiniju je naznanil, da je bilo oddanih 440 glasovnic, med katerimi je bilo 98 praznih. Za predsednika je bil izvoljen dr. Robert Pattai z 237 glasovi, ki je takoj prevzel predsedstvo ter v svojem zahvalnem govoru naglašal, da bo opravljal svoj posel objektivno in nepristransko. Ko je svoj govor naglašuje potrebnost reforme državnozbornskega poslovnika končal, so mu ploskali sami krščanski socialci, vsa ostala zbornica pa je sprejela njegovo izvajanje z največjo hladnostjo.

Za podpredsednike so bili izvoljeni: Dr. Laginja z 234, Pernerstorfer z 207, Starzynski s 308, Steinwender s 311 in Zazvorka z 227 glasovi.

Na to se je vršila volitev 16 zapisničarjev in 2 rediteljev.

Za reditelje sta bila izvoljena Fink in Vuković. Za zapisničarje sta bila izmed Jugoslovancev izvoljena dr. Benković in dr. Tresić - Pavičić.

Po končanih volitvah je predsednik podelil besedo ministrskemu predsedniku baronu Bienenrthu. Med češkimi radikali je nastal silen vris in hrup. Baron Bienenrthovega govora ni bilo moči slišati niti besedice.

Poslanec Choc je klical: »Kaj je s hišnimi preiskavami v Pragi? To nas zanima bolj kakor pa Vaš govor. To so same neumnosti, kar pripovedujete!«

Poslanec Buřival: »Kdaj vstopi Masek (agent provocateur) v ministvo? Idite raje k cesarju in izposlušajte si svojerčno pismo, kakršnega je dobil Winzor.«

Ministrski predsednik je v svojem govoru naglašal, da je stopila nova vlada pred zbornico v velernem in težkem času. Slikajoč zunanji položaj je med drugim rekel: Za sporazum s Turčijo smo brez dvoma veliko žrtvovali. Ako pa uvažujemo, da smo s tem sporazumom si pridobili pravni naslov za Bosno in

Hercegovino, moramo priznati, da te naše žrtve niso bile zaman. Taki so tudi lahko pričakujemo, da bodo ta sporazum z zadovoljstvom pozdravile tudi signatarne sile. Napekost v zunanjem položaju se je vsled tega znatno ublažila, nepojasnjeni pa so še danes naši politični odnosi s Srbijo in Črnogoro, ki zahtevata celovito neizpolnjenih in neizvedljivih koncesij.

Zvesta metodi, ki se je že pri Turčiji obnesla, je monarhija že takoj od začetka nameravala, da potom direktnih pogajanj omogoči normalne razmere s sosedno Srbijo.

Pred kratkim smo z izjavo poslanika Forgacha dali srbski vladi priliko, da se o nastalem sporu direktno razgovori z nami. Vsled posredovanja velesil v Belgradu ni izključeno, da bi v Srbiji ne nastal preokret k realni in praktični politiki.

Avstro - Ogrska je pripravljena z največjo dobrohotnostjo s Srbijo razpravljati o gospodarskih in prometnih vprašanjih, čim bo srbska vlada spremenila svoje stališče glede Bosne ter podala izjavo, da hoče zopet stopiti v korektno in prijateljsko razmerje k monarhiji.

To naše stališče je v eminentnem interesu evropskega miru. Če tudi so se vsled zboljšanja zunanjege položaja nade za ohranitev miru znatno povečale, vendar so mednarodni odnosi še vedno taki, da zahtevajo pozornost, pripravljenost in zbranost vseh državnih moči.

O notranjem političnem položaju je baron Bienenrth rekel med drugim: Vlada smatra za svojo prvo dolžnost, da vlada ustavno in zakonito. Ustava je naša zvezda vodnica, zakoni pa naš štiti in obramba. Dasi ministrstvo ni parlamentarno, vendar je prožeto z najčistejšimi konstitucionalnimi nameni. Za to smatra ta kabinet za dolžnost svoje vesti, da zagotovi delovanje in razvoj parlamenta. Kot najmočnejši dokaz za življensko silo parlamenta pričakuje vsa javnost, da bo zbornica sklenila primerno reformo poslovnika, ki bo jamčila obstoj parlamenta, da ne bo več odvisen od neznanih manjšin. Vlada bo z nepristransko, strogo in zakonito upravo delovala na to, da nastane zopet mir in red v državi. Njen program obsega pred vsem rešitev rekrutne predloge in zakona o poddržavljenju železnice, v drugi vrsti pa rešitev aneksijske predloge, jezikovnega zakona in

predloge o ustanovitvi italijanske fakultete.

Končno je ministrski predsednik pozival poslance, naj vladi pomagajo, da izvede svoj program, s čimer bo domovini zajamčena lepša in boljša bodočnost.

Ministrovemu govoru so ploskali edino Nemci, vsi drugi so njegova izvajanja sprejeli z največjo hladnostjo, češki radikali pa so kričali: »Abzug Bienenrth, ven s to vlado.«

Ko je zbornica odklonila predlog o otvoritvi debate o vladni izjavi ter se prečitale došle vloge, je predsednik zaključil sejo. Na dnevnem redu jutrišnje seje so volitve odsekov in prvo čitanje rekrutne predloge.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 10. marca. Gosposka zbornica je imela ob 5. sejo. Ministrski predsednik baron Bienenrth je podal programatično izjavo vlade, ki se v bistvu strinja z ekspozicijem, ki ga je podal v poslanski zbornici. Predlogi o ureditvi državnega sanitarnstva, o tehničnih preskuševališčih, o reformi realnega kredita in o saniranju deželnih financ so se nujnim potom odkazali odsekom. Po izvršenih volitvah v komisije je predsednik zaključil sejo.

Konferenca klubskih načelnikov.

Dunaj, 10. marca. Na konferenci so Malorusi zahtevali, naj se jim v odsekih prepusti več mest, kakor doslej. Večina je to njihovo zahtevo odklonila, ustrepla pa je zahteva socialnih demokratov, da se jim prepusti več predsedniških mest v odsekih. Socialnim demokratom se ima odstopiti načelniško mesto v legitimacijskem in sanitarnem odseku. Dr. Kramar je naznanil, da njegova stranka odstopa predsedniško mesto v aneksijskem odseku Jugoslovonom.

„Slovanska enota“ in češki radikali.

Dunaj, 10. marca. Kakor vse kaže, ne bodo češki radikali pristopili »Slovanski enoti«. Jutri pošljejo »Slovanski enoti« obvestilo, da ne morejo odobriti pravil, ki jih je sestavil akcijski odbor in da zahtevajo, da se ta pravila spremenijo. O tej zahtevi bo sklepala parlamentarna komisija »Slovanske enote« v prihodnji seji.

Češko - poljske konference.

Dunaj, 10. marca. Češki in poljski poslanci so imeli v parlamentu skupno sejo, ki je veljala rešitvi češko - poljskega spora v Sleziji. Prihodnja seja bo 17. t. m. Udeležbo se je delegati obeh narodov. Sklenilo se je, da naj vlada med prepiračoma se strankama v Sleziji premirje, dokler se spor definitivno ne poravnava.

Avstrijsko - srbski spor.

Budimpešta, 10. marca. Ministrski predsednik dr. Wekerle se je na banketu ustavne stranke izrazil, da želi avstro-ogrsko vlado, da bi se spor s Srbijo čim najpreje poravnal. V vladnih krogih zatrjujejo, da bo spor s Srbijo v najkrajšem času mirnim putem poravnal.

Belgrad, 10. marca. Srbska vlada je danes poslala cirkularno noto poslanikom, akreditiranim pri velevladstvih. V tej noti pravi: Stojte na stališču, da je bosansko - hercegovinsko vprašanje evropsko vprašanje in da imajo signatarne sile pravico odločevati tako glede aneksijske kakor glede nove redakcije člena 25 berolinske pogodbe, izročena Srbiji, zaupajoč modrosti in pravičnosti velesil, njim svojo stvar brez rezerve kot kompetentnemu sodišču in vsled tega ne zahteva od Avstro-Ogrske nobenih niti teritorialnih, niti političnih, niti gospodarskih kompenzacij.

Belgrad, 10. marca. Neznanci so včeraj skušali razstreliti v zrak skladišče smodnika v Nišu. Straža je streljala na napadalce, ki so ubežali, čim je prihitela eskadrona konjenice.

Carigrad, 10. marca. Srbski poslanik izjavlja, da je veliki vezir dal dovoljenje za prevoz srbskega vojnega materiala iz Soluna na Srbsko.

Belgrad, 10. marca. Vojno ministrstvo je odposlalo nove voje tako na avstrijsko kakor na novopazarsko mejo.

Belgrad, 10. marca. Ker s 31. marcem poteče provizorična trgovinska pogodba z Avstro Ogrsko, so trgovski krogi pripravljeni na izbruh trgovinske vojne z avstro-ogrsko monarhijo.

LISTEK.

V študentskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

Grofica Lici je vstala s svojega sedeža in stopivši pred Heleno, ji je položila obe roki na rami.

»Vem, da vam je težko, ljuba Helena, a premagajte svojo bolest — to bo sreča za vas in za Leona.«

Helena je povesila glavo. Ali more biti to resnično, kar ji je dopovedovala grofica Lici. Njena vest ji je rekla, da ne.

»Ne morem, milostiva grofica, ne morem.«

»Kdor hoče, tudi more,« je rekla grofica in njeni prsti so se kar zakopali v Helenini rami. »Odpovejte se baronu Plassu.«

»Ne morem, milostiva grofica in ne smem. Kar sem obljubila, to izpolnim. Kdo me odveže dane obljube?«

»Jaz,« je ponosno vzkliknila grofica Lici. »Odvezujem vas vsega, kar ste obljubili baronu Plassu.«

»Kdo vam je dal to pravico, kako se upate tako govoriti?«

Helena je rekla te besede z očitajočo strogostjo, kar je grofico Lici

le še bolj razkačilo. To dekle se je upalo njeni volji kljubovati in jo celo vpraševati, kako se upa tako govoriti.

»Kdo mi daje pravico?« je zaklicala v onemogli jezi. »Moja ljubezen do barona Plassa! Vedite torej, da sem že mnogo let ljubica onega, ki mi ga hočete vi sedaj ugrabiti.«

Z nekako ponosno brezstidnostjo je zagnala to priznanje svoji rivalinji v obraz in z divjim zadoščenjem je videla, kako se je Helena prestrašila, kako je prebledela in omahovala pod tem udarcem. Prijeti se je morala za stol, da se je vzdržala na nogah.

»Saj ste vendar — poročeni,« je jecljala Helena v svoji naivni poštenosti, a je s to opombo izzvala le porogljiv posmeh.

»Poročena! Kaj je meni na tem ležeče, ko ljubim Leona z vso strastjo svojega sreča,« je rekla grofica Lici. »Ljubila sem ga že kot dekle, ljubila sem ga že, ko sem bila še v samostanu. Bila sem skoraj še otrok, ko sem tej svoji ljubezni žrtvovala vse, tudi svojo nedolžnost. Da, le čudite se, tako velika je bila moja ljubezen že tedaj, da sem ji brez pomisleka žrtvovala svojo nedolžnost. In ta ljubezen gori v mojem sreču še danes, čeprav sem omožena, ta moja ljubezen je tako velika, da si Leona ne dam ugrabiti. In Leon ljubi tudi

mene, samo mene, in z vami se samo kratkočasim, zaradi izpremembe.«

S tihih usmevom je Helena odkinjala.

»Ni mogoče, milostiva grofica, da bi to bilo resnično.«

»Vi mi ne verjamete, vi mislite da lažem,« se je razljutila grofica.

»Verjamevam vam, da ljubite Leona in mogoče je vse, kar ste mi povedali, ali da vas Leon še ljubi in da se z mano samo kratkočasim, to si vi le domisljate.«

Trdno je bila Helena prepričana o Leonovi ljubezni do nje in vse zahtevanje grofice Lici ni moglo v njeni duši vzbuditi niti najmanjšega dvoma.

Toda grofica Lici se ni vdala, Odprla je miznico svoje pisalne mize in vzela iz nje zveženj pisem.

»Tu glejte,« je rekla, »tu čitajte in prepričajte se na svoje oči, kaj veže Leona in mene.«

In ker se Helena pisem ni dotaknila in jih ni hotela čitati, jih je začela na glas čitati grofica sama. Bila so to zaljubljena pisma, polna priseg o večni zvestobi in brezmejni ljubezni, bila so tudi pisma, ki so potrjevala, da je grofica res še kot samostanska gojenka žrtvovala baronu Plassu vse, in da ji je njen ljubimec obljubil vdanost do smrti.

Helena ni mogla več dvomiti, da sta se baron Leon in grofica Lici nekdanj vroče ljubila; tudi je bilo s pismi dokazano, da sta imela več let intimno ljubezensko razmerje. Iz pisem je Helena tudi izvedela, da se grofica Lici ni poročila z grofom Attemsom iz ljubezni, marveč edino le na željo svojih staršev in zaradi njih obupnih denarnih razmer, da je torej žrtvovala sebe, svojo mladost, svojo ljubezen in svojo srečo, samo da bi rešila starše. To spoznanje je Heleno navdalo z žalostjo, zopet se je v njenem sreču oglasila nekdanj tako vroča vdanost in naklonjenost do grofice Lici, ki se ji je zdaj tudi resnično snilila, toda njene ljubezni do Leona to ni omajalo.

Ko je nehala grofica čitati ta pisma, jih je Helena drugo za drugim vzela v roke. Na vsakem je pogledala samo datum in se prepričala, da so ta pisma stara že po deset in več let. Torej je grofica Lici le pretiravala. Če ji Leon že deset let ni pisal, je gotovo že tudi toliko časa več ne ljubi. Spomnila se je odkritorskih oči Leonovih, spomnila se je njegovih nežnih, sladkih in resnih besed in vedela je, da je svoje mladosti ljubico že davno pozabil, da ga ničesar več nanjo ne veže, kakor morda kes zaradi v mladeniški prenačlenosti storjenega greha, da pa ljubi sedaj samo njo. Sedanjost nje-

gova je bila posvečena njej — kaj jej mar za to, kar je bilo pred mnogimi leti.

»Milostiva grofica,« je po daljšem molku izpregovorila Helena, »vidim, da sta se z Leonom nekdanj ljubila. Nekdanj je bil vaš, a danes je njegova ljubezen moja.«

Ta izjava je spravila grofico Lici v blazno obupnost.

»Ne, ne, ne,« je kričala in vila roke. »Leon ni vaš in ne bo nikdar vaš. Moj mora ostati.«

Ko Helena ni ničesar odgovorila, je planila grofica k njej, jo prijelala za obe roki in padla pred njo na kolena.

»Helena — bodite usmiljeni. Pustite mi Leona — jaz ne morem brez njega živeti.«

S strahom in z grozo je gledala Helena to ženo, ki je še malo poprej nastopala s tako brezmejno ošabnostjo, sedaj pa je ležala pred njo na kolnih in jokaje prosila usmiljenja. Ko se je grofica vsa zasopla in iz sebe oklenila Heleninih kolen in kakor bi umirala od žalosti ponavljala svojo prošnjo, tedaj je sočutje premagalo Heleno.

»Če vas baron Leon ljubi — jaz ga ne bom zadrževala,« je dihlila Helena in oprostitvi se rok grofice Lici pobegnula iz hiše.

(Dalje prihodnjik.)

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb, 10. marca.

Kake reči se dogajajo v procesu proti 53 Srbom in kako se vodi cela ta stvar, vidi se najbolje iz neznosne cenzure na zagrebškem brzojavnem in telefonskem uradu. Polcija inhibira neusmiljeno brzojave in onemogočuje telefonske razgovore zunanjih časnikov, kar je to že pravi škandal. Kaj takega človek niti od barona Raucha in njegovih slug ne bi bil pričakoval. Ako je baron Rauch že imel pogum posaditi na obtoženo klop 53 nedolžnih ljudi, bi moral pač imeti tudi toliko poguma, da bi prenesel kritiko evropske javnosti, ki smatra za svojo dolžnost, da se zavzema za nedolžno preganjane.

Fakt, da meni danes niso dovolili na telefonu poročati „Slov. Narodu“ sama suha fakta, brez najmanjše kritike, govori cele knjige, ker dokazuje jasno, da to sama ta fakta, da ima Rauchova vlada dovolj povoda sramovati se jih. Jaz sem hotel na telefonu javiti „Slov. Narodu“ tok današnjega zasljevanja Adama Pribečevića in v mojem poročilu ni bilo niti ene moje besede, nego samo beseda obtožena, dr. pravdnika, predsednika senata in braniteljev. Sama suha dejstva, ali komaj sem izgovoril kako besedo, že je bila zveza pretrgana, ker jo je pretrgal vladni uradnik, ki posluša telefonske razgovore zunanjih časnikov.

Ker mi je torej bilo onemogočeno poslati telefonsko poročilo, podajam tukaj pregled današnje obravnave.

Zasljevanje je še vedno — že peti dan — Adam Pribečević, ki bo zaslišan tudi še jutri in morebiti tudi pojutrišnjem.

Predsednik senata Tarabochia otvarja obravnavo ob 8³⁰. Dr. pravnik Accurti pravi, da se je na Hrvaškem populariziral kult kralja Petra, a obtoženeo pripomni, da to trdijo svedoiki obtožbe, a iz interelacije dr. Surmina v ogrsko-hrvaškem drž. zboru se jasno vidi, kako lahko je dobiti za denar svedoike. Dr. pravnik predlaga, da se čitajo nekateri članki „Srbskega Kola“ iz 1. 1904 povodom kronanja kralja Petra. Branitelj dr. Popović konstatira, da ti članki niso bili konfiskovani, da jih ni pisal obtoženeo in da se oni potemtakem obtožena čisto nič ne tičejo in končno, da so v tem smislu pisali tudi mnogi hrvaški listi. Dalje pravi dr. Popović, da razširjanje slike kralja Petra ni kaznjivo dejanje, ker je samo ogrsko-hrvaško poljedelsko ministrstvo razdelilo narodu brezplačno 20.000 iztisov svojega poljedelskega koledarja, v katerem je bila tudi slika kralja Petra. — Predsednik senata čita neki članek iz „Srbskega Kola“ povodom kronanja kralja Petra, kjer se konstatira dejstvo, da je ravno v momentu, ko so kralju stavili krono na glavo, posijalo solnce, ki se je prej nekoliko dni skrivalo za temne oblake. Dr. pravnik vidi v takem pisanju veleizdajalsko tendenco, a dr. D. Popović zakliče: „Potem je tudi Bog veleizdajalec.“ — Dokl r se čitajo posamezni članki, izprašuje dr. pravnik stalno obtoženeo, dali on tako pisanje odobrava. Ker sodišče sodi samo dejanja in ne tudi misli, odgovori obtoženeo: „Taka vprašanja so provocacija, vsled česar zahteva državni pravnik, da se obtožena disciplinarno kaznuje. Obtoženeo: „Lahko me tudi uklenete“. Dr. pravnik: „Mi ne bomo izbirali sredstev“. Preds. senata: „Mi vas bomo tudi uklenili, ako bo to potrebno.“ — Čita se članek „Srbskega Kola“ pod naslovom „Peter, ljudski kralj“. Preds. senata: Članek je podpisan s šifro „A“ in vi ste že pripoznali, da je to vaša šifra. Obtoženeo: „Tega jaz nikdar nisem priznal. To trdi Nastić in zato hočem biti konfrontiran z njim. Preds. senata mora izjaviti, da obtoženeo ni priznal, daje „A“ njegova šifra.

Po pavzi, ki nastopa vsakega dne od 12 do pol ene, izjavi predsednik, da je senat sklenil podeliti obtožencu strogi ukor radi besede „provokacija“ in branitelju dr. Lavu Mazzuri ukor. Nadaljuje se s čitanjem člankov iz „Srbskega Kola“. V nekem članku, ki je izšel pred aneksijo Bosne in Hercegovine, je bilo rečeno, da bosansko ljudstvo mora težiti za svojo samostalnostjo. Preds. razlaga članek kot težnjo, da se Bosna in Hercegovina odcepi od monarhije, a obtoženeo odgovarja, da se je pod tem mislila težnja po avtonomiji. Preds.: „To bi torej bilo v duhu „Slov. Juga“. (Ogorčeni protestni klici braniteljev.) Dr. pravnik: „Vi torej priznavate...“ (Ostri protestni klici obtožencev in braniteljev.) Obtoženeo: „Čisto ničesar nisem priznal, nočem več odgo-

varjati na taka vpraševanja in protestiram odločno proti takemu načinu zasliševanja. Dr. pravnik: „Obtoženeo ima gotovo slabo vest —“ (!) (Ogorčeni protestni klici braniteljev: „To je škandal“ — —).

V Zagrebu dobimo najbrže naglo sodbo ali vsaj kaj sličnega. Vsaj vlada bi rada izzvala povod za to, ker drugače se ne dajo razlagati nočni napadi Rauchovih zveznikov, Frankove čete, na posamezne ljudi in večje družbe političnih nasprotnikov barona Raucha in dr. J. Franka. V teh napadih je neki sistem, oni so dobro organizovani in — to je zelo važno — policija se vede vedno popolnoma pasivno. Frankovci streljajo v centrum mesta z revolverji in policija ne more niti enega prijeti! Sodič je bilo oddanih od strani francosov na pristaje dr. Mile Starčevića čez 60 revolverjskih strel in policija ni mogla prijeti niti enega napadalca!

Res, krasne razmere! — ut.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. marca.

— „Kranjska hranilnica“. Pod tem naslovom je izdala „Narodna ti skarna“ brošuro, v kateri so ponatisnjeni članki in notice iz „Slovenskega Naroda“, tihoči se „Kranjske hranilnice“, ki sta jih imunitizirala poslanca Ivan Hribar in dr. Oražen v državnem in deteluem zboru. Ta brošura je bila predložena cenzuri, ki je ni zaplenila, ker je po zakonskih predpisih ni mogla zapleniti. Vkljub temu čujemo, da po tej brošuri stika orožništvo ter jo pleni. Tako se nam poroča, da hodijo v Gorjušah pri Dobu orožniki od hiše do hiše ter stikajo po imenovani brošuri. Vprašamo: na čigav ukaz in s kakšno pravico? — Zavarujemo se proti takemu nezakonitemu postopanju z vso odločnostjo ter pozivamo, naj nam naši somišljeniki naznanijo vsak slučaj, če bi kakšen javni organ še nadalje plenil navedene knjižice. Ta bi bila lepa, da bi že vsak nzmškutarski politični uradnik smel razveljavljati zakonite določbe.

— „Veleizdajniška“ afera v Ljubljani. Kakor smo že poročali, je državno pravdnistvo uvedlo kaz. preiskavo proti odv. kandidatu dr. G. radi zločina „veleizdaje“ po § 58. lit. c. k. z. Ta paragraf se glasi: „Hudodelstva veleizdaje se kazirvi, kdor kak del od enotne državne zveze ali obseja dežel avstrijskega cesarstva skuša odtrgati ali stori kaj takega, ki meri na to, da bi se državi napravila ali povečala nevarnost od zunaj ali povzročila domača vojska znotraj, naj se zgodi to očitno ali skrivoma, z besedo, pisanjem, svetovanjem ali lastnim delom ali s kakoršnimkoli v to namenjenim dejanjem, če bi tudi bilo ostalo brez uspeha.“ Po § 59 lit. c. je za to hudodelstvo določena kazen 10 do 20 let težke ječe. O tej aferi je preiskovalni sodnik dr. Kaiser večerj zasljal že več prič, med temi tudi policijskega stražnika Zabukovška. Danes je bila zopet zaslišana cela vrsta prič.

Iz poštne službe. Iz Dunaja se poroča, da je imenovalo ministrstvo 105 poštних asistentov letnika 1901 za oficiojale. Kljub temu pa ne odpade običajno pomladansko povišanje.

— Iz šolske službe. Mestni šolski svet v Ljubljani je imenoval za pomožno učiteljico na slovenski osemrazredni dekliški šoli pri Sv. Jakobu bivšo suplentinjo na Viču go. E. pl. Lukano. — Ogr. šol. svet v Črnomlju je imenoval za provizorično učiteljico in voditeljico nove ljudske šole na Telečjem vrhu, bivšo suplentinjo pri Sv. Petru pri Novem mestu gđe M. Grobovšek.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes se početa zadnjič v sezoni najefektnjši modernitaljanski oderi „Cavalleria rusticana“ in „Pagliacci“. — V soboto se igra prvič Rudolfa Hawela drama v štirih dejanjih „Tujci“, ki se vrši v planinski vasi ter je polna veledramskih prizorov. Glavne vloge igrajo g. Dragutinović, g. Povh, gđe. Wintorova, g. Ilčić in g. Nučič.

Občni zbor „Slovenske Matice“ za leto 1909 bo v ponedeljek, dne 26. aprila (ne 19. aprila) ob 8. uri zvečer. Samostalne predloge je po § 4. b društvenih pravil vsaj 14 dni pred občnim zborom prijaviti odboru.

Zbirke krajevnih imen so v poslednjem času „Matici Slovenski“ izročili: gosp. Fr. Drenik; gg. Iv. Domicelj (tehn.) in Jak. Fatur (bogosl.) po g. Silv. Domicelju, vodji okr. glav. v Črnomlju; gosp. naduč. Val. Pulko in gg. dijaki z novomeške gimnazije: Mih. Kambič, Anton in Lovro Klemenčič po g. prof. dr. Šlebingerju; s celovške gimnazije g. prof. dr. Fran Kotnik in po njem gg. dijaki: Val. Brandstätter, Iv. Lakner, Iv. Marselj, Jak. Mošič, Jak. Rebernik, Zdravko Vigle, Fr. Zeichen; g.

ud. Rih. Trebše po g. prof. Koščialu (v Kopru) Odeks za nabiranje krajevnih imen isreka v imenu „Matiice Slovenske“ vsem imenovanim gospodom iskreno zahvalo za njih trud in prizadevanje v njene namene.

„Radogoj“. Posojilnica za Loški Potok, Drago, Travo in vse sosedstvo v Travniku je darovala 30 K. Iskrena hvala! Naj bi ji sledili še drugi slovenski lenarni zavodi! — Žalostno je, da se bivši Radogojevi podpiranci tako malo spominjajo društva, ki jim je omogočilo študije. Odbor je januarja poslal opomine vsem onim dolžnikom, ki so se samostojni ali v stalni službah. Oni, ki so podpore že vrnili, je odbor vabil, da vstopijo v društvo. Nekateri so se odzvali, ne kateri so žalibog ne. Tudi nekateri dolžniki trdovratno molče za opomine. Najzanimnejše bo odbor dal terjati po odvetniku. Upamo, da bo to najskrajnejše sredstvo pomagalo.

Ranzingerjeva valjivost. Porocha se nam, da Ranzinger zopet poskuša dostavljati blago tvrdkam, katere so si pismeno ali ustmeno prepovedale prevažanje blaga po tej šped. tvrdki. Kljub prepovedi pripeljal je šped. Ranzinger dne 4. t. m. blago tvrdkam V. Petričič in J. Zalaznik; obe tvrdki sta pošiljatelj zavrnil, toda uslužbenec je blago kljub protestu pri tvrdki Zalaznik pustil v veži, dočim se mu tega pri tvrdki V. Petričič ni posrečilo. Takoj na to sta obe tvrdki še enkrat pismeno obvestili g. Ranzingerja, da v bodoče ne dostavlja njima nikakega blaga, sicer pa trpi vse posledice iz neopazovanja prepovedi. Takim tvrdkam vsa čast in hvala!

Hell dir im Siegeskranz — ti svetovna nemška kultura se kaže v sledeči dopisnici, oddani dne 6 t. m. v Attnang-Puchheimu na Nižjem Avstrijskem. Evo je: „Narodni dom, Laibach, Oesterreich. — Was für ein elender Wirt sind Sie wen Sie am 20./2. oestr. f. indl Demonstrationen zulassen, jeder ehrliche oester Bürger soll so einen niederträchtigen Kerl meiden!!! Sie fressen oester. Geld!!! nieder mit dir elender Kerl und deine Freunde Saukerls wie du bist. — Oesterreich hoch!!! nieder mit die Verräther!!!“ — Upamo, da je s to dopisnico Avstrija rešena!

K organizaciji uradnikov jugoslovanskih denarnih zavodov. Osnovni odbor tega društva naznanja, da se vrši ustanovni občni zbor nepreklicno v nedeljo, dne 14 t. m. ob 10. dopoldne v Ljubljani, hotel Ilirija, Kolodvorske ulice, s sledečim sporedom: 1) poročilo pripravljalega odbora; 2) predložitev pravil; 3) volitve odbora in preglednikov in 4) služajnosti. Zadržaja seja pripravljalega odbora je v petek, dne 12. t. m. ob 8. zvečer pri „Roži“.

Škufčina „Zveze slovenskih pevskih društev“ se vrši, kakor je bilo že objavljeno, v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani „Glasbene Matice“.

Shod članov „N. D. O.“ se bo vršil v nedeljo ob 10 uri dopoldne. Ker se bodo obravnavale stvari, ki zadevajo samo društvenike, se bo shod vršil po § 2. V soboto dobe vsi člani vabila na dom, kdor pa ne bo dobil vabila, naj pride z izkaznico ali pa s člansko knjižico. Kdor še nima članske knjižice, jo bo gotovo lahko dobil na tem nedeljskem shodu. Namen shoda je, da se vsi člani medsebojno spoznajo, ter da se ukrenejo nekateri važni ukrepi toliko glede agitacije, kolikor glede drugih društvenih zadev. Nihče naj ne manjka, a kdor bo hotel, se bo lahko vpisal pred vhom v dvorano, ker nečlanom vobče ne bo dovoljen vstop, rzen onim, ki bodo vabljani. Kolosalen razvoj društva jamči, da bo shod gotovo mnogobrojno obiskan.

„Narodna del. organizacija“ priredi, kakor čujemo, dne 25. malega travca na Jurjevo nedeljo velikansko ljudsko veselico na ljubljanskem Gradu. Kakor je videti, vrnilo se to sisti časi, ko so hodili ljubljancje na omejeno nedeljo na Grad, da so v selju in rajanju praznovali sv. Jurja.

Veselični odsek N. D. O. ima jutri, v petek ob 8 zvečer v društvenih prostorih sejo. Člani in članice se vabijo, da se te seje zanesljivo in polnoštevilno udeležijo.

K našemu večeršnjemu poročilu o delavski knjižnici nam je še toliko pominitni, da bodo imena darovalcev objavljena v tem listu.

Slov. pevsko društvo „Ljublj. Zvon“ priredi v seziji 1909/10 sledeče: Dne 21. marca in 4. aprila zabavna večera, 25. aprila Jurjevo veselico, 6. oz. 13. junija prvo veliko spomladansko veselico ter 4. oz. 11. julija drugo veselico v večjem slogu. Lokale in drugo podrobnosti priobčevali bodemo sproti. Slavna bratska in druga društva opozarjamo ter prosimo, naj blagovolijo pri določitvah prireditev te dneve upoštevati. Društvo sklenilo je tudi prirediti v tej seziji več krasnih popoldanskih peš izletov, na kar si usojamo slavno občinstvo že danes opozoriti.

„Slovenski lovski klub“ sporoča svojim cenjenim članom, da so iskavnice za leto 1909 že odposlane. Ako bi je kdo ne dobil, naj takoj naznani odboru. Člane se opozarja na občni zbor, ki se vrši dne 19. t. m. ob treh popoldne v veliki dvorani „Ilirije“. Samostojne predloge je 8 dni pred občnim zborom prijaviti odboru.

Razstavo rogovja priredi ta mesec „Slovenski lovski klub“ v Ljubljani, kar vzbuja v vseh slovenskih lovskih krogih umljivo zanimanje, saj je to prva slovenska prireditev te vrste. Zelo neprijetno pa dirne izvenkranjske lovce toliko krat v dotičnih ogasih ponavljana zahteva, da mora biti divjačina, ki je nosila razstavljeno rogovje, ustreljena na — Kranjskem. Čemu ta ekskluzivnost? Ali izven Kranjske ni slovenskih lovcev? Ali teh nečete med se? S takim separatizmom se pač ne pospešuje narodna stvar in tudi ne odstranja umetna meja, ki nas naj loči. — Lovski blagor! Štajerski lovec s „kranjske“ meje

Smrtna kosa. Včeraj so pokopali v Ljubljani gosp. Štefana Juvanca, poduradnika južne železnice v pokoji, očeta gospoda Frana Juvanca, nadučitelja na Vrhu pri Vinici. Rajnik je bil kremenit značaj in veseleski naroden mož, ki je vzgojil v strogo narodnem duhu tudi svoje sinove in hčere. Štal je vsikdar v naprednih vrstah kot zvest somišljenik. Bodi vrlemu možu lahka slovenska zemlja, katero je ljubil iz vse duše.

Umri je v Vegovih ulicah št. 8 c. kr. polkovnik v pokoji gosp. Fran vitez Knobloch pl. Südfeld.

G. Jernej Hlebš, zidarski mojster v Hradskega vasi, nas prosi konstatirati, da ni z znanim petnikom Hlebšem, ki je denunciral dr. G., v nobenem sorodu in da ga niti ne pozna.

Umrla je v Rušah gospa Marija Pogačnik. Mrtvo truplo prepeljejo iz Ruš v Cerknico, kjer bo pogreb v soboto ob 4. popoldne. Blag ji spomin!

V Selški dolini so sedaj prav sibirski razmere glede ceste. Pretečeni teden je bila cesta 4—5 dni za vsak promet zaprta in cestna uprava se ni gonila, da bi kake delavce na cesto poslala in dala sneg odkidati. Še danes ni cesta odkidana. Poštna zveza med Škofjo Loko in Železniki je bila 4 dni popolnoma zaprta. Ne vemo kaj mislijo Čoči in Prevci, da ne pu stijo odkidati snega. Varčnost je dobra ali varčnost pri cesti v takem slučaju ni na svojem mestu. Naj bi vendar okrajno glavarstvo kaj ukrenilo. Zahtevamo da se deželna cesta povsod odkida — Več posestnikov.

Podružnica Ciril Metodeve družbe za Savo, Javorjak in Korosko Belo ima dne 21. sušca t. l. ob 10 uri dopoldne v gostilni pri „Jelesu“ na Savi občni zbor.

Preplavljenje škocijanske jame. Zadnji nalivi so škocijansko jamo zopet preplavili, ter napravili v umetno zgrajenem podzemeljskem svetu še veliko občutnejše poškodbe, kakor zadnji preplav v letu 1907. Reka je narasla v enem dnevu od 2 na 11 m in v Veliki dolini na 24 m pri minih ter plovila veliko lesa ter poleg drugega tudi več ledenih plošč, katere so uničile umetna pota ročaje in deloma tudi mostove. Koliko je škode v jami sami, se še ne more določiti.

Železniški promet na progah Trst Jesenice Celovec, Celovec-Pon teba in Jesenice Trbiž zopet odprt.

Nemška brihtnost. Občinski tajnik v Konjicah, bivši ptujski policaj Antonisch, je napisal na vsako glasovnico za volitve v občinski zastop ime volilca, da bi vedel, kdo je koga volil. Seveda se mu ta res narvina in hudobna zvijača ni obuzala, kajti Slovenci so se pritožili, ter je glavarstvo hočeš učeš Antonischa lepo podučilo ter mu ukazalo, da je izdal nove glasovnice.

Pletarsko šolo pri Sv. Barbari v Haložah je o. kr. ministrstvo za javna dela preosnovalo v „Državno učno delavnico za košarstvo“. To je važna pridobitev. Medtem ko je imel prvi zavod začasen značaj, je državna učna delavnica nekaj stalnega. Prej je trebalo učencu se učiti 3 leta, sedaj pa bodeta zadostovali 2 leti. Učenci se še vedno sprejemajo, a le toliko časa, dokler ne bode zavod prenapolnjen. Hrana in stanovanje zaup se dobi poceni v privatnih hišah. Predvsem se manjka nevažnejšega pletiva — vrbja. Kdor si želi napraviti vrbov nasad, ki se boljše obrestuje kakor vsaka druga kultura, dobi 1000 potikačev za 3 K. Potrebna navodila za sajenje daje vodja tukajšnje državne učne delavnice. V preteklem letu je bilo 18 000 K prometa. Naročil pa d. haja toliko, da bi jih komaj zmagovalo 100 košarjev.

Stavka v Škalah. V škalskem premogokopu so začeli delavci v soboto s splošno stavko, radi prenizke plače. Pri tej draginji kakor premoaga ter živil so zaslužili povprečno komaj 2 K na dan.

Mati božja na Sveti gori ni prava, tako trdi antikvar Gyra v Gorici, kateri ima pravo sliko Matere božje v svojem arhivu, ona v oltarju na Sveti gori je pa baje od francižkanov podtaknjena. Seveda to patre grozno jezi. K šef je uničen in patri so nesmrtno blamirani, kajti ljudje se jim bodo pač lepo zehvalili, ko zvedo, da so bila vsa teška božja pota, vse tihe in glasne molitve, toliko milijonov očenašev (po 20 ali 10 h), toliko tako gorkih vzdihljev, križevih potov, devetdnevnic in svetlih kronic za nič, ker niso molili in obiskovali prave Matere božje, marveč podtakneno in nepravno, med tem, ko je prava spala v Gorici v arhivu Gyrovem. Da se pride temu v okom, razpisuje dr. Fr. Pavletič nagrado 1000 kron onemu, ki dokaže nasprotno.

Slovensko gledališče v Trstu. V nedeljo slavi svojo benefico rešitev tržaškega gledališča g. A. Verovšek Velezalužnemu gospodu, kateri je tudi v Trstu vsled neveljnih zaslug za slov. gledališče občinstvu priključen in znan kot vsestransko delaven umetnik, želimo opravičeno najboljši in moralni uspeh. Uprižori se orig. burka „Veleturist“, katere dejanje se vrši deloma v Trstu, deloma na slovenskih planinah.

Ustanovni občni zbor „Društva jugoslovanskih želez. uradnikov“, ki je bil preložen, se vrši v nedeljo dne 14. marca ob 2 uri pop. v „Narodnem domu“ v Trstu po znanem vsoporu. Prosimo tedaj vse cenjene člane, prihitite polnoštevilno na občni zbor, zakaj govorili bomo o pristopu d. j. u. k. slovanski ligi vseh železničarskih organizacij. Vabimo pa istotako vse jugoslov. gg. tovarše — tudi — tiste, ki še do danes niso člani — kot gste Prosimo tudi vse somišljenike agitirajte za naše društvo. Na veselo svidenje 14/III v Trstu. Pripravljalni odbor

Devinski grad dobi za stalno oddelek vojaštva, katero se naseli v njegovih gospodarskih poslopih. — Tudi je kupila država grajsko posest v Štivanu za 3 milijone K, kjer napravi najbrž postojanko za torpedovke.

Na otoku Lošnju v Ogalju je prej Trumlerjev štiri parcele obsežni svet kupil ljubljanski konosci, kateremu je na čelu g. Stricel.

Avstro ogrske steklarne so se združile v kartel in cene steklenim izdelkom izdatno povišale. Seveda občutijo to povišanje v prvi vrsti večji odjemalci steklenic, kakor pivarne izdelovalci sodavice, uprave rudniških studenec i. dr., kateri bodo seveda tudi primorani svoje cene primerno zvišati, kar naj občinstvo blagohotno vpoštevajo.

Na obalah Drine. Uradno se poroča iz Sarajeva, da sta bila orožnika brata Pavel in Anton Kovačević iz neke ovčarske kočice okraj Drine napadena s streli. Anton Kovačević je bil zadet v spodnji del života ter obležal mrtav, Pavel pa je klical pomoč, na kar je prišel oddelek orožnikov sosedne postaje, kateri je napadel kočico, toda brezuspešno. — Mrtveca so pokopali z vsemi vojaškimi častmi. Splošno se ponavljajo spopadi med obmejnimi stražami vedno bolj, ter postajajo nevarni.

Kako zlobno lažejo in zaničujeje Nemci Slovane nam jasno kaže dojdostvo, da je bila vest, ki se je razširjala v nemških novinah o 2 avstrijskih vojnih, katera naj bi bila v Cetinju linčana, in katerima naj bi bili Črnogorci porezali celo nosove in ušesa, popolnoma izmišljena. „Pokretov“ zaupnik v Cetinju je videl namreč pred kratkim oba na šetališču. — Nemci! Uspehe imate s takimi poročili samo pri Nemcih, a če se zdi enkrat prenemumno še Nemcem, da jih tako proketo vlečejo Nemci, dobite batine od lastnih Nemcev.

Ameriška poročila. — Oglasi pogrebnihi zavodov v Jersey City, kjer je nastala huda tekma glede pogrebcev, se oglašajo: „Vsakdo, ki želi umreti, naj se napoti v Jersey, inče naj se pa še onstran groba sramuje, ker je radi svojega drugega pogreba od svojega težko prisluznega denarja oškodoval nepotrebno svoje sorodnike.“ — Vsled strohnelih pravgov je skočil s tira osonni vlak v Equadorju, ter padel v gorsko tesko. 25 ljudi je bilo ubitih, 45 težko ranjenih. — Stavka japonskih delavcev na velikih sladkornih nasadih na otoku Hawaii je postala nevarna, ker so Japonci zahtevali od svoje vlade na pomoč eno vojno ladjo, ali pa se izselijo vsi domov. — Delnice jeklenega trusta so padle, ker je jeklo pri toni 4 do 5 dol. cenjeje. — Izgredi proti Grkom v Omahi so postali tako nevarni, da so morali poklicati vojaštvo. Domačini so razbili vse grške prodajalne ter močno ranili kakih 50 oseb. Povod k izgredom je dal neki Grk, ki je ustrelil domačina, stražnika Lowrija. — Pokojnina materam. Državni zastopnik v Utah je vložil zakonsko predlogo, po kateri dobi vsaka mati, ki je imela 10 otrok, letno 150 dol. pokojnine. — Vihar je gnal vlak.

Expresni vlak Chicago Denwar je vo-
zil v smeri viharja proti zapadu. Stro-
jevodja je stroj popolnoma zaprl, a
vendar je vozil s hitrostjo 60 km na
uro ter prišel v Denwar še eno uro
pred določenim časom, kjer so ga z
savorami in umetnimi zaprekami usta-
vili. — Indijanska žaloigra. V
Nipplingu, indijanska naselbina ob
istoimenskem jezeru, se je vrnil star
čebab z večmesečnega lova. Povedal
je doma, da je na lovu v prepričju za
čistiše kože ubil svojega prijatelja.
Časoma je postal melanholičen in
zamišljen, ter lepega dne zahteval, da
ga mora hčerka ubiti, ker le s tem
reši svojo in dušo ubitega prijatelja.
Dal je deklici v roko sekuro, se po-
slovil od svojih otrok, in ona mu je,
preplašena vsled grožnje, če tega ne
stori, da usmrti njo in 2 brata, z
enim zamahljajem preklala glavo. In-
dijanko so zaprli, toda ko je doka-
zala, da je s tem rešila 3 življenja,
so jo oprostili.

**Vlomilci pri Jelačinu pred so-
diščem.** Poročali smo že včeraj, da
se je začela ta ponedeljek pred za-
drsko poroto obravnava proti bratoma
Francu in Karlu Korenu, Ja-
kobu Jedrejčiču in Alojziju
Kavčiču. Obtožnica očita obtožen-
cemu Karlu Korenu in Jedrejčiču
poskus tatvine pri Mazzoniju v Zadru,
Francu Korenu in Jedrejčiču vlom in
tatvino pri Jelačinu v Ljubljani, obe-
ma Korenom pa hudodelstvo jav-
nega nasilstva storjenega proti javnim
organom ob priliki njunega bega iz
zapora Kavčič je obtožen prikriva-
stva. Karel Koren je priznal, da se
je udeležil tatvine pri Mazzoniju, a
da ni aktivno sodeloval, to sta storila
Jedrejčič in neki Haramija iz Reke.
Stal je le pri oknu in pazil, da ne
pride kdo. Jedrejčič trdi, da ga je
zapeljal Koren. Trdi, da je glede
vloma pri Jelačinu popolnoma ne-
dolžen. Ravnotako tudi Franc Koren,
da se ni udeležil vloma pri Jelačinu.
Pravi, da decembra meseca 1. 1907 ni
bil v Ljubljani, temveč meseca maj-
nika mimogrede, ko se je peljal na
Dunaj. Taj, da bi se bil izrazil glede
na kaseto z orodjem, katero so našli
pri njem, da je to aparat za razga-
nanje megle. Kot priča je bil zasli-
šan neki Leopold Dundler, ki se je
seznanil s Francom Korenom v ječi
na Dunaju, kjer je bil Koren zaprt
radi uboja, in mu je Koren pripove-
doval o svojih „delih“ v Trstu in v
Ljubljani. Oba Korena sta siloma ho-
tela prekinuti Dundlerjevo izpovedbo.
Skočila sta pokoncu in hotela pasti
po Dundlerju. Navzoči orožniki so
jim morali nastaviti bajonete na prsi,
da so ju spravili na njune prostore
nazaj. Nato se še predčita poročilo po-
licijskega ravnanja na Dunaju.
Obravnava se nadaljuje.

Svedrovc v Ljubljani prijati.
Danes ponoči bi se bil izvršil v
Wertheimovo blagajnico v trgovini
trgovca z moko g. Južefa Bahovca
na Sv. Jakoba trgu št. 6 kmalu vlom,
sličen onemu lanskega leta v Jelači
novi trgovini, a ga je preprečila
stražnikova pozornost, katere zasluži
javnega priznanja in pohvale. Ko bi
ne bil stražnik v svoji službi dovolj
pozoren, bi mi mogli le poročati:
„Danes ponoči so neznan tatovi vlo-
mili itd.“, kar se bere to običajno po
tujih listih. Ker je bil pa mož postav-
na svojem mestu, z zadovoljstvom
belježimo, da sta ljubljanski policiji
prišla v pest dva imenitna ptička, ki
se gotovo nista nadejala, da ju zadene
v Ljubljani tako bridka usoda. Za-
deva se je vršila takole: Policijski
stražnik Anton Kotnik je zaslužil
okoli pol 2 zjutraj v Bahovčevi mo-
kariji nekaj ropot, kar mu je vzbudi-
lo sumnjo, da ni vse v redu. Po-
čakal je v obližju svojega tovariša
stražnika Frana Kurenta in mu stvar
obrazil. Med tem, ko se je Kotnik
nekoliko odstranil, je stal na straži
Kurent, ki je za zopet začel škrlja-
nje. Prišedši nazaj, je skočil Kurent
po k. Sv. Jakoba mostu službojočega
stražnika Jezovška, ki se je takoj po-
stavil na Sv. Jakoba obrežje, kjer
vodi v Bahovčeve kleti okno, Kurent
in Kotnik pa sta zastražila hišo na
trgu. Med tem, ko sta budila hišne
stanovalec, odnosno gosp. Bahovca z
metanjem snega, sta naprosila nekega
mimoidočega, da je hitel na centralno
stražnico po pomoč. In v kratkem je
stalo okoli hiše 12 varnostnih organov.
Prišedši v trgovino, so opazili, da je
vlomljena Wertheimovka. V prvo steno
je bila napravljena že velika luknja
ter izkopen iz srede materijal, druga
pa je bila že dvakrat navrtana. Sedaj
se je prišel lov za storilci, o katerih
je bilo dokazano, da niso mogli priti
na ulico. Preiskali so vso hišo, a
žive duše ni bilo najti nikjer. Ker
sta pa stala pri svojem „delu“ na
neki vrsti moke, so zasledovalce
močnatje stopinje vodile v klet.
Tam so dognali, da so tatovi prista-
vili k na Sv. Jakoba nabrežje vode
čemu oknu malo lestev (trage), ker
so pa opazili zunaj stražnika, se niso
upali ven, marveč so krenili po stop-
nicah v podstrežje. Tudi tam je bilo
vse iskanje zastoj. In kaj začeti se-
daj? Nekje morajo biti, toda kje so.

Pa ne na strehi? To ne, pač pa jim
je služila streha v pomoč bega. Lo-
pova sta praktično, kakor se je po-
zneje dognalo, zlezla akomi podstrešno
okno na streho. Preiskava hiš, je bila
za nekaj časa brezuspešna, šele ob
polu 6 zjutraj se je pa iskalas, ka-
ko izurjena plezalca da sta. Z Ba-
hovčeve strehe, kjer ni snega, sta
šla na sosednjo Bergantovo, s te pa
sta po dimniku splezala na Smrekar-
jevo. Tam sta šla skozi podstrešno
okno v podstrežje, odprla s vitrihom
podstrešno shrambico in zlezla tam,
kakor dva ščurka, pod pod. Še preje
pa sta odvrta v svrhu pravčasne
prilike za pobeg pri glavnih pod-
strešnih vratih vijake. Ko so var-
nostni organi začeli preiskovati tudi
zadevno shrambico, so hmalu opa-
zili izpod poda moleti kos haveloka.
Aha, sta že tu! Imamo ju. Hipoma
sta morala ven in v tem, ko je eden
nekaj z roko gestikuliral, že ga je
držala krepka stražnikova roka, mu
posegla v žep, in glej! Imel je pri
sebi nabasan samokres na 6 ogujev,
s katerim bi se bil gotovo branil, ko
bi bil imel čas. Nato so ju uklenili in
odvedli na centralno stražnico, kjer
sta izjavila in sicer prvi, da je Jurij
Franečič, zidar iz Samobora, drugi
pa je dejal, da je samski mehanik J.
Rukavina roj. 1883. l. v Mariboru
ter pristojen v Senj. Le-ta se je ta-
ko izgovarjal, da je le žrtve svojega
tovariša, ki pa se piše Stanko Ahac,
ter da je 29 let star, po poklicu zidar,
rojen v Samoboru in ravno tjakaj
pristojen. Izpovedal je tudi, da sta
dne 14. jan. t. l. oba pobegnila iz
zapora v dežel. sodišču v Zagrebu.
Oba trdita, da sta prišla šele včeraj
v Ljubljano in tukaj poskusila svojo
srečo. Pri sebi sta imela dva zato
napravljena svedra in nekaj drugega
vlomilnega orodja. Ko so nato Smre-
karjevo podstrežje še enkrat preiskali
so našli na onem prostoru kjer sta
bila skrita, več vitribov in nabasan sa-
mokres na šest ogujev, katerega je
bil „nedolžni“ Rukavina tam popustil.
V vežo in iz veže v trgovino vodeča
vrata sta prišla na ta način, da sta
oba obe odprla z vitrihi. Ukradla sta v
nekem miznem predalu v trgovini do
25 K drobca, katerega so pa še vsega
dobili pri njima. V blagajnici tudi če
bi bila delo izgotovila, ne bi bilado-
bila čez 25 K, kajti, odkar je po ra-
znih mestih toliko enakih vlomov in
kakor znano, se je izvršil lanskega
leta tak tudi v Ljubljani, trgovci no-
čejo puščati čez noč denarja po bla-
gajnicah, marveč spravljajo bolj varno.

Stražnik, ki je prvi izsledil vlo-
milca Josipa Rukavino in Stanko
Ahaca, ko sta pri blagajni Jos. Ba-
hovčeve trgovine vlomila in bila na
delu, se piše Kotnik. Le-ta in straž-
nik Kurent sta potem obvestila Ba-
hovčeve ljudi in druge polic. organe,
da sta se v lomilca zasačila. Ta dva
stražnika sta potem s pomočjo drugih
policijskih organov ob vlomilca are-
tovala. Kotnikovi paznosti se je torej
zahvaliti da sta se vlomilca zasačila.

Javno nasilstvo. Včeraj popo-
lne je po Sreliških ulicah dalavec
Valentin Šušter iz Podmolnika nad
nekim voznikom preklinjal, da se je
vse bliskalo in vihtel z lopato. Ko
mu drugi delavec odvzame lopato in
se ta še ni hotel pomiriti, je prišel na
lice mesta stražnik, ki ga je prvotno
hotel zlepa pomiriti, a ker to ni nič
pomagal mu je napovedal aretacijo.
Med tem, ko se je Šušter začel s
zračnikom trgati, priskoči delavec Fr.
Piškur in hoče stražniku s silo iztrgati
Šušterja. Pri tem sta rogovileža straž-
nika pahnila v električni drog vsled
česar se je bil na roki lahko telesno
poškodoval. Kljub temu pa mu nista
mogla uteči in držal je vsakega za eno
roko. V tem pride na čelu čete mimo
nek domobranski poročnik, na ko je
uvidel, v kakem položaju se nahaja
stražnik, mu takoj pošlje na pomoč
desetnika in poddesetnika, s katerih
pomočjo sta bila nasilneža potem
spravljena v varnost in prideta k de-
želnemu sodišču.

S posebnim vlakom se je snoči
prijeljal z gorenske proge vse mo-
štvo c. in kr. 27 pešpolka, ki je bilo
poslano v Jesenice sneg čistiti.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
z južnega kolodvora odpeljal v Ame-
riko 1 Slovenec, 1 Hrvat, 20 Hrva-
se je pripeljalo pa iz Buchsa, kjer
jih je zavrnilo ondno zastopstvo
zaradi ošibola. Sedaj bodo poskušali
svojo srečo na Reki.

Zaklato se je v mestni klavnici
ljubljanski od 21. februarja do vstevši
28. februarja 74 volov, 2 kravi, 5 bikov,
186 prašičev, 107 telet, 20 koštrunov
in kozlov, 65 kozličkov, zaklane ži-
vine se je vpeljalo 1 krava, 1 prašič,
59 telet in 842 kg mesa.

Izgubljen in najdeno. Posestni-
ca Lucina Odlašek je izgubila
zlat prstan z briljantom vreden 50 K.
— Delavec Ivan Uranič je izgubil
denarnico z manjšo svoto denarja.
— Četovodja 27. domobr. polka Vinko
Jeniček je izgubil srebrno anker-
vo z dvojnimi krovom s šrkoma „I.
W.“ in niklasto kratko vrčico.
— Mehanik Franc Fritok je našel de-
narnico z malo svoto denarja.

Ključavničar Avgust Zupančič je
našel žensko torbico s malo svoto
denarja.

**„Narodno delavsko organiza-
cijo“ posređevalca za delo.** Delo
iše: Mladenčič, star 14 let, za manu-
fakturno trgovino ali špecerijo kot
vajenec. Ima eno gimnazijsko. Dalje
dva delavca v kako gostilno ali hotel
kot čistila posode, več slug in urad-
niških m. št. Delo dobe: kmečki de-
lavci in hlapci. Naslov: Narodna de-
lavsko organizacija, Ljubljana, Du-
najska cesta št. 6/l. Pismenim vpra-
šanjem je dodati znamko za odgovor.

Uradne vesti. Raspisano je
mesto invalidske ustanove „Ljub-
ljanskega ženskega društva“ z letnim
zneskom 100 K. Pravico do nje imajo
kranjski invalidi (oziroma njih vdove
in otroci po potrebi) iz leta 1866, če
teh ni pa iz let 1859 in 1849. Prošnje
do 1. majnika na deželno vladno. —
Okr. šolski svet v Krškem je imeno-
val suplentinjo v St. Janžu gospico
Ano Golli za prov. učiteljico iz Ko-
šane gđ. M. Jager v Kal pri St.
Janžu. — Okr. šol. svet v Logatcu je
imenoval prov. učitelja v Dobropolju
g. Fr. Tratnika za šolskega vodjo
v Črnu vrhu nad Idrijo in suplen-
tinjo v Rovtuh gđ. M. Širnik na
mesto obolele učiteljice g. E. Pehani
kot suplentinjo v Sp. Logatcu. —
Raspisano je def. mesto na 4 raz-
rednici v Trebnjem in na 2 razrednici v
Dobrnju. Prošnje do 1. aprila okr.
šolskemu svetu v Novem mestu. —
V konkurzu Fr. Štiglica iz Radov-
ljice je imenovan po predlogu upni-
kov za upravnika mase L. Fürsager,
ter za njegovega namestnika I. Bu-
lovec, oba trgovca iz Radovljice. —
Javna dražba zemljišča v Ilirski
Bistrici, obstoječega iz 2 vložkov in
nekaj pritlik in se vrši dne 8. aprila
ob 10 uri dop. pri sodnji v Ilirski
Bistrici. Skupna vrednost je cenjena
na 5974 K, najmanjši ponudek znaša
3983 K. — Javna dražba hiše
št. 136 v Žuženberku s zraven spa-
dajočim posestvom se vrši dne 6. maja
ob 10 uri dop. pri sodnji v Žužen-
berku. Posestvo je cenjeno na 3095 K,
najmanjši ponudek znaša 1547 50 K.
— Javna dražba raznega špece-
rijskega in galanterijskega blaga se
vrši 12. marca, (ozi. tudi 13. marca)
dop. ob 9. uri v Rožni dolini št. 205
in na Predovičevem selu št. 1.

Drobne novice.

— Botri so zgubili otroka boga-
tega posestnika iz Samobora. — Po-
ložili so ga po krstu v voz, ter se
sladko ginjeni odpeljali in prezrli,
da je otrok zdrknil med vožnjo na
tla. — Dobil ga je k sreči nek kmet,
ter ga izročil vrnivšim se botrom,
ter si zaslužil sevega lepo nagrado.

— Zastrupljeno žganje. Za poje-
dino — sedmino — po umrlem po-
sestniku Zahoreu v Aradeu na Hr-
vatskem so nastavili 2 sodčka žga-
nja, katero je bilo zastrupljeno. 13
gostov je na mestu umrlo, ostali pa
so več ali manj omamljeni, in se
dvomi o okrevanju.

— Grof Tolstoj svojemu caru.
Grof Tolstoj je poslal caru knjižico
z naslovom »Postava nasilja in po-
stava ljubezni«, katero razdeli v 3
dele in sicer: »Zakaj pišem«, »Kdo
pozna žalostno življenje ljudstev« in
»Zakaj nimajo ljudje pojma o prave-
m življenju«, v katerih jednato s
čudovito bistrostjo premotriva seda-
nje ruske družabne odnose.

— Vseučilišče stavka. Moheme-
danskemu vseučilišču v Kahiru je
vlada zaplenila vsa posestva in po-
darjene legat. Vsled tega so začeli
s stavko vsi profesorji in okoli
20.000 dijakov, kateri potujejo že
čez 1 mesec med ljudstvom in ozna-
njujejo sveto vojsko.

— Izgredi v Atenah. Pred vlad-
no palačo se je zbralo več tisoč
Atencev, kateri so protestirali proti
padlim državnim kurzum, ter zahtev-
vali odstranitev ministrstva. — V
zborno dvorano je priletela celo ra-
keta, kjer je z velikim pokom razpo-
čila. Poklicali so vojaštvo, katero je
pa ljudstvo napadlo s kamni in stre-
li. Sebe so vojniki izstrelili 5 sle-
pih salv, se je množica maknila, ter
izjavila, da pada vladarju primerno
spomenico.

— Družinska tragedija. V Sol-
nogradu je ustrelil topničarski stot-
nik J. Jakubiček svojo 36letno so-
progo in čez par ur še sebe. —
Vzrok žena, ki je bila v zadnjem
času »nervos überreizt«.

— Radi nemških bumlarjev so
zaprli jurista Pravola v Pragi, ker
je baje povodom nedeljskega bum-
lanja nekega Nemca na lahno z roč-
nim ogledalcem malo ranil.

— Dedščina v grobu. V Taonu
pri Epinalu v Vogezih so prekopali
12letni grob nekega delavca, ki se
je zadušil. — Med kostmi so našli 20
ludiorov in 25 komadov po 10 fran-
kov, katere je mož požrl, ter dosegel
s tem smrt in odtegnil obenem žalu-
jočim ostalim dedščino.

Izpred sodišča.

**Kazenske obravnave pred deželnim
sodiščem.**

— Ujel se je. Hlapec Anton
Plisko se je dlje časa mudil na sejmu
v Ilirski Bistrici pri stojnici opap-
karja Rade Stajakoviča. V trenutku,
ko je imel z drugimi ljudmi opravi-
la in je mislil, da ga nihče ne opazu-
je, izmaknil je dva para opank, vred-
nih 15 K. Stajakovič je pa tatvino
opazil in Plisko prijel, na kar je
ta svoj plen na tla spustil. Obdolže-
nec, ki priznava tatvino, je bil obso-
jen na 4 tedne težke ječe.

Mlada tatinska družba. Pri
Francetu Homovcu, Janezu Martin-
čiču in Luki Medenu v Cerknici je
bilo več reči ukradenih n. pr. klobas,
svinjine, kruha, vina, smodk itd. Do-
gnalo se je, da so pravi storilci 18
let stari Jakob Ris in 15 let stara
Alojzija Opeka in France Baraga, vsi
iz Cerknice. Mladi užmuvci so se
pri tatvini vrstili, med tem ko sta
dva stala na straži. Risa so vtaknili
v preiskovalni zapor, od koder se mu
je posrečilo pobegeti. Pregovoril
svojega še ne 14 let starega brata
Alojzija, da ga je na begu spremljal.
Živela sta od beračenja in kraje. Vsi
obdolženci svoje dejanje priznavajo.
Ris je bil obsojen na 13 mesecev tež-
ke ječe, po prestani kazni se bo od-
dal v prisilno delavnico. Opeka na 2
in Baraga na 4 mesece oba v težko
ječo.

Len delavec. Andrej Bajželj je
delal v tovarni za cement v Mojstr-
ni. Ker je delo zanemarjal, vrhu te-
mu pa je še zganjepljtu udan, je bil
iz tovarne odslovljen. To ga je peklo,
in ker si je domneval, da so tega krivi
njegovi sodelavci France Pintar,
Jožef Križmar in Peter Kajžar, za-
grozil je, da bo tistega, ki je to za-
krivil, ob glavo dejal. Nadalje je
grozil, da morajo tri duše »eugrunt«
iti. Ni čuda, če se ga je ta trojica de-
lavcev bala, zlasti ker so ga poznali
kot zelo nasilnega človeka, ki se je
že med delom stregel. Bajželj trdi,
da je bil popolnoma pijan, kar priče za-
nikajo. Obsojen je bil na eno leto
težke ječe.

S stražnikom se je ruval. Tu-
kajšnji policijski stražnik je prišel v
Pavškovo gostilno naznanit policijs-
ke ure. Navzoči France Čertanc,
ključavničarski pomočnik, mu je za-
klical: »Servus Jaka«. Stražnik ga
je svaril, naj miruje. Ker se pa Čer-
tanc le ni hotel pokoriti napovedal
mu je aretacijo. Temu se je pa ob-
dolženec s silo uprl tako, da je mo-
ral stražnik potegniti sabljo, a vzile
temu se je posrečilo Črtancu pobe-
gniti. Obdolženec, ki trdi, da je to storil
v pijanosti, je bil obsojen na 6
tednov težke ječe.

**Izpred porotnega sodišča v Novem
mestu.**

Alojzij Kopina iz Klenovika je
bil pri tajni obravnavi zavolj hudo-
delstva proti čistosti § 125. kaz. zak.
obsojen na štiri leta ječe.

Uboj. Alojzij Jelenc, hlapec iz
Vel. Cirknika je jako silovit človek.
Obsojen je že bil zavolj pretepev in
tudi enkrat zavolj tatvine. Dne 24.
januarja t. l. je pil v veseli družbi v
nekem vinotoku v Vel. Cirkniku. Tam
je bil tudi Anton Krajšek, ki se je
še pred par meseci po večletni od-
stotnosti vrnil v domači kraj. Obto-
ženi pravi, da mu je Krajšek pri
plesu podstavil nogo, da bi kmalu
padel. To pa vse priče zanikajo in
tudi Barba Boštjančič, s katero je
takrat plesal, ne more tega potrditi.
Kdo je bil kriv, ne more nobena pri-
ča potrditi — kar naenkrat sta se
pred vinotočem valjala in lasala ob-
toženi Jelenc in zaklani Krajšek.
Krajšek je bil hušji in je imel pod
seboj Jelence. Spravil jih je nara-
zen neki Ludvik Trbovnik. Jelenc je
bil seveda jezen na Krajška, da ga
je le-ta nekoliko premaknil, skočil
je proti njemu ter ga z odprtim no-
žem dvakrat sunil. Napadeni Kraj-
šek ni nič na to rekel, molče se je od-
pravil proti domu in pušal za seboj
krvavo sled. Naredil je še kakih
1200 korakov, ko so ga moči zapu-
stile, obležal je in zmurzil. Drugi
dan ga je našel njegov oče Anton
Krajšek, kateremu je bil edini sin in
podpora na stare dni, mrtvega. Zve-
denec gg. dr. Vaupotič in dr. De-
franceschi izjavita, da je umrl ranji-
ki Krajšek zavolj izkrvavljenja.
Lahko bi se ga rešilo, če bi mu kdo
rano na levi podlehnicu, kjer so bile
vs. žile in mišice do kosti prerezane,
spodvezal. Tu se posebno dr. Defran-
ceschi jako razvname, ki pravi, da
se pač, če vodna cev poči, kaj na od-
prtino pritiska, če je pa človeku pre-
rezana žila, se pa pritiska kaka konj-
ska figa na njo. Jelenc se zagovarja,
da je ravnal v silobranu, a državni
pravdnik g. dr. Rogina, ki je že prej
vprašal očeta zaklanega, če je bil
ranjki Krajšek desničar, izjavja iz
tega, da je bil nasprotno Krajšek na-
paden. Vzdignil je levo roko, da bi
branil glavo pred udarci in vsled
tega je tudi zadobil rano na levi po-
dlehnicu. Porotniki so vprašanje o
krivdi potrdili, a zanikali, da bi rav-

nal Jelenc v silobranu, vsled česar
se je obsodil zavolj uboja na tri leta
ječe, poostrene s postom in trdim
ležiščem vsake tri mesece.

Oko izbil. Dne 17. januarja t. l.
praznovali so na Gor. Retnji god-
Antona Debeljaka. Navzoč je bil tu-
di Janez Adamič. Dobro so se zaba-
vali in bili dobre volje, dokler ni
prišel Jernej Markovič. Ta ima staro
jezo na Adamiča, ker je nekoč neko
gumno predrago zlicital, čemur je
vzrok Adamič. — Začel ga je takoj
dražiti z »Malekom«, kakor nekateri
nazivajo Adamiča, da mu nagajajo.
Začel je siliti v njega, tudi mu hotel
vreči sifonsko steklenico, kar je pre-
prečil Anton Debeljak ml. Tudi dva-
litsko steklenico in kozarec je ho-
tel vreči, a so drugi navzoči to pre-
prečili in ga končno nekoliko umiri-
li. Kar naenkrat pa dvigne Marko-
vič kozarec, ga nameri proti Adami-
ču in mu ga vrže v desno oko. Vrgel
je s tako silo, da se je kozarec raz-
bil. — Zvedenci označijo poškodbo
kot težko, ker je izgubil Adamič des-
no oko. Tudi se mu je vsled tega vid
za zmiraj oslabil. Obtoženec se zago-
varja s popolno pijanostjo in, ker po-
rotniki pritrdijo na vprašanje, da je
bil Markovič pijan, kakor zahteva
zakon, se obsodi na dva meseca ječe
in mora plačati Adamiču za boleči-
ne, izgubo očesa itd. 500 K. S tem so
v Novem mestu za to zasedanje kon-
čane porotneobravnavne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 11. marca. Današnja se-
ja poslanske zbornice je bila docela
mirna. Zbornica je razpravljala o
nujnim predlogu poslanca dr. Su-
steršiča glede bosanske agrarne
banke. Govor dr. Susteršiča, ki je na-
pravil interesantna razkritja, je na-
pravil na vso zbornico izreden vtisk.
Dr. Susteršič je dolžil barona Buri-
ana, da je z vsem svojim vplivom
podpiral ustanovitev madžarske
agrarne banke, katere delovanje je
očito preračunjeno v to, da oškoduje
agrarne interese bosanske dežele.
Govornik je prečital statute imeno-
vane banke, iz katerih je razvidno,
da bi se ves dobiček pri razbreme-
nitvi bosanskih zemljišč iztekel iz-
ključno v madžarske roke, vrhutega
pa bi še dežela morala prevzeti za-
dolžnice te banke. Dr. Susteršič je
med splošnim pritrdjevanjem stvil
vprašanje, če je Avstrija zato toliko
žrtvovala za Bosno, da bi le-ta po-
stala plen madžarskih borznih spe-
kulantov. Na izvajanja dr. Suster-
šiča je odgovarjal finančni minister
Bilinski. Med splošno napetostjo je
izjavil, da spada stvar brez dvoma
pred bosanski deželni zbor. Dr. Su-
steršič: Baron Burian, si bo deželni
zbor prikril je po svojem okusu.
Bilinski: Oprostite, v volilnih ma-
nevrih se jaz ne spoznam. Nagla-
šam, da mora razbremenitev zem-
ljišč izvršiti država. Sicer pa ne vem
v kakšnem stadiju se nahaja vpra-
šanje o ustanovitvi bosanske agrar-
ne banke. Poslanec dr. Krek: V sta-
diju korupcije. Bilinski: Definitivno
stvar še ni rešena. Poslanec Ivan
Hribar: Ker je banka že najela svo-
je uradne prostore, je jasno, da je
ustanovitev te banke gotova stvar.
Ko so o predmetu še govorili poslan-
ci Sylvester, Renner in Holy, je
zbornica v nujnostnem in meritor-
nem oziru soglasno med splošnim
pritrdjevanjem sprejela dr. Suster-
šičev predlog. Na to je jela razpravlja-
ti o nujnem predlogu Vsenemca dr.
Strasskega glede afere barona
Aehrenthal - Flisch. Prihodnja seja
bo jutri.

Izročitev srbske note.

Dunaj 11. marca. Danes opoldne
je izročil srbski poslanik dr. Simić
cirkularno noto svoje vlade ministru
zunanjih del baronu Aehrenthalu.

Oboroževanje Srbije.

Carigrad 11. marca. „Sabah“
javlja, da se v kljub zatrdilom srbske
vlade, da ne misli na vojno, Srbija z
nervozno hitrostjo oborožuje. Na bo-
sanski meji je nakopičena silna mno-
žina vojnega materijala. Vsak dan
dohajajo na mejo nove vojaške čete.

Belgrad 11. marca. Danes je
imel kontrolni zbor tretji rezervni
letnik. Pri tej priliki so med rezerv-
viste razdelili orožje.

Listnica upravištva.

Gosp. F. Br. Boh. Bela. Naslova ne-
moremo povedati. Napravite ponudbo in
pošljite nam.

Kaj je

Najbolj preizku-
šeno in od prvih
avtoritet ter tisočev
praktičnih zdravni-
kov tuzemstva in
inozemstva pripo-
ročeno živilo za
zdrave in na želod-
cu bolne otroke in
odrastle; ima veliko živilno vrednost,
pospešuje tvoritev kosti in mišic,
ureja prebavo in je v rabi ceneno.

Serravallo vo
Železnato Kina-Vino
Higijena razstava na Dunaju 1908:
Diploma odlikovanje in častni diplom
k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi,
okrepi živce, pogloblja
kri in je
rekonvalescentom
in malokrvnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Berkovlje.

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za **badilice**.
4813 Glavna zaloga tekarna 12
Ub. pl. Trnkoczy v Ljubljani.

Žitne cene v Budimpešti
Dne 11. marca 1909

Žito	Velikost	Cena
Pšenica	za april 1909	za 50 kg K 13.76
Pšenica	za oktober 1909	za 50 kg K 11.31
Rž	za april	za 50 kg K 10.42
Koruza	za maj	za 50 kg K 7.57
Oves	za april	za 50 kg K 8.80

Effekt v.
Nespremenjeno

Previdna poročila
Višina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

marca	Čas	Stanje	Temper.	Vetrovi	Nebo
10	9. zv.	732.7	21	sl. jvzhod	oblačno
11	7. zv.	731.3	18	sl. jug	dež
	2. pop.	730.2	40		

Srednja večerajšnja temperatura 2.4°
norm. 2.7° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom in prijateljem prežujočo
vest, da je naša iskreno ljubljena
mat, oz. roma tašča, gospa

Marija Pogučnik
dne 0 t.m. po kratki mučni bolezni
ob eni uri popoldne, previdena s
svetimi zakramenti za umirajočo,
mirno v Gospodu zaspala.
Zemeljski ostanek nepozabne raj-
nice se prepelje iz Ruš v Cerknico,
kjer se položi v soboto ob 4 pop.
na tamošnjem pokopališču k več-
nemu počitku. 1053

Cerknica-Ruše, 11. marca 1909.
Edvard, Hinko, s. nova.
Mimica roj. Premrov, sneha

+

Potrži žalosti naznanjajo podpi-
sani vsem dragim sorodnikom, pri-
jateljem in znancem, da je Bog
vsegamogočni sklenil njih ljubega,
dobrega strica, ozir. svaka prebla-
gorodnega gospoda

Franz vit. Knobloch pl. Südfeld
c. in kr. polkovnika v p.
imetnika reda železne krone VII. razr.
(v. d.), vojaške zaslužne svetinje na
traku voj. zasl. križca, vojne sve-
tinje, službenega znaka III. razr. za
častnike, juželejske spominske sve-
tinje, jubilejskega križca, papeževe
spominske svetinje iz l. 1849

po sprejemu sv. zakramentov za
umirajočo v 80. letu življenja pokli-
cati v boljšo bodočnost.

Zemski ostanek drugega pokop-
nika se bodo v p. 12. marca
t. l. ob 3. pop. v hiši žalosti, Ve-
gove ulice št. 8, slovesno blagoslo-
vili in nato na pokopališču pri Sv.
Križu v lastnem grobu položili k
večnemu počitku. 1055

Maše zadušnice se bodo služile
v več cerkvah.

V Ljubljani, 10. marca 1909.

**Irma Hunke roj. Augustin, Šar-
lota Golf roj. Tschelchschig, Fri-
da Hunke roj. Augustin, vnukinje.**
Leopold Augustin, c. kr. višji
davčni nadz. v Trstu, svak — **Karel
Hunke**, c. kr. višji rač. svetnik pri
c. kr. pomorski oblasti v Trstu, **Le-
opold Golf**, c. kr. namestniški svet-
nik v Zadru, **Franz Hunke**, c. kr.
svetnik in ravnatelj pomožnih ura-
dov v p. v Trstu, nečaki.

Zahvala. 1052

Izrekamo vsem znancem in prija-
teljem povodom smrti naše nepo-
zabne ljube matere itd., gospe

Marije Vertnik
roj. Jenček

tem potom za izkazano sočutje, za
krasne vence in za spremljanje k
večnemu počitku, najiskrenejšo za-
hvalo.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse, v toliki meri nam izkazano
sočutje povodom bolezni in smrti
našega dobrega očeta, tasta in sta-
rega očeta, gospoda

Štefana Juvanca
poduradnika juž. železnice v pokoju

kakor tudi za časteče spremstvo dra-
gega rajnika k večnemu počitku, iz-
rekamo globoko ginjeni vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem ter
udeležencem sploh našo presrčno in
iskreno zahvalo. Posebej pa se hval-
nega srca iskreno zahvaljujemo
vsem spoštovanim gg. uradnikom
južne železnice, cenjenim stanovskim
tovarišem pokojnika, kakor tudi vsem
darovalcem krasnih vencev.

V Ljubljani, 11. marca 1909.

1054 **Žalujoči ostali.**

Dober in ne premlad
brivski pomočnik
vstopi lahko takoj pri **Edvardu**
Cramerju v Wolfvovih ulicah v
Ljubljani. 1044-1

Travnisko mrvo, deteljo
lucerno in slamo
sprežano v bale po 10000 kg pri-
poroč. **Rihard Ried, Burgau na**
Bavarskem. 1046-1

Pevovodjo išče
„Pevsko društvo Sava“ 1150-1
na Savi, pošta **Jesenice-Fužine, Gorenjsko.**
Gospodje, kateri bi iz prijaznosti in proti povrnitvi stroškov pouče-
vali enkrat na teden že precej dobro izvežbani moški zbor, se prosijo pismene
ponudbe vložiti na **Josipa Božica**, tajnika, **Jesenice-Fužine, Gorenjsko.**

9. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.
Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7:05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. ž., Žit. Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

7:07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7:38 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

7:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolevozov:

7:25 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7:25 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7:50 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

9:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

Prihod v Ljubljano juž. žel.

6:56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržič.

8:34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovo, Grosuplje.

11:22 popoldne. Osebn. vlak iz Prage Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovo, Grosuplje.

4:13 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržič.

6:50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.

8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovo, Grosuplje.

8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržič.

11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trst drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Prihod v Ljubljano drž. kolevozov:

6:46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10:50 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9:50 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednji evropski čas.)

9. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Meso! Ceno meso! R 3'20
Želečje ali goveje meso
vsak dan svežega klanja, zadolji stegni, prima, netto 9 funtov, to je 4 1/4 kg za K 3'20, dobavlja **Rubinstein & Co., Podvolocny-ska 22 (Galicija).** 1045

Proda se brez reklame dobro vpeljana varstvena znamka
Marija-Brezje
želodčne grenčice.
Vpraša se pri **Wallandu, Slom-škove ulice 4 v Ljubljani.** 1027-2

Trgovskega učenca
iz dobre hiše in z dobrimi izpričevani sprejme takoj tvrka **I. Modic, Nova vas pri Rakcu.** 1039-2

Dam v najem ali prodam
100 ali 200 po 1600 □ seznajev zemljišča za pšenico itd., v zdravem kraju blizu Zagreba na Hrvaškem na 3 do 6 let. Najemnina od 150 oralo 2250 gld. Gospodarske zgradbe v dobrem stanju. Ker je parna mlekarna v bližini ter mlekarnstvo vrlo dobro uspeva si lahko najemnik več iztrži za mleko, nego znaša vsa najemnina, dočim vse drugo preostane za njega. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe od dobrih, marljivih gospodarjev prejema **V. Krejčik**, vlastelin, **Peganeč, pošta Vrbovec na Hrvaškem.** 1047-1

NUISOL 964-1

tvrdke **Bergmann & dr.**, Dečin na L. je in ostane najboljša vseh modernih barvil za lase in se dobiva za pobarvanje v svetlo, rjavo in črno steklenica po K 250 pri **D. Fettich-Frankheimu** v Ljubljani.

Išče se
mesarski pomočnik
kot kompanjon v večje mesto na **Štajersko.** 1041-1
Vpraša se naj v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Vinske sode
nekej skoro rovin. dobrih in močnih, približno od 600, 700, 1500 do 2000 l
proda po nizki ceni 218 11
FRAN CASCIO
Štebnurget ulice št. 6.

Naznanilo prodaje.
Radi nameravane izselitve v Ameriko
prodam takoj
posestvo z gostilno
v **Žužemberku št. 7**
pripravno za izvrševanje mesarske obrti na dobrem prostoru in v prav dobrem stanju proti takojšnjemu plačilu ali po dogovoru.
Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: **Josip Rojc**, posestnik in gostilničar v **Žužemberku.** 948-4

Za šport in promet.

Zaloga koles
Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.
Izposojevanje koles
prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila
solidno in ceno. 360 23
Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Zavoljo prerane smrti se proda takoj
lepo posestvo
ležeče na okr. cesti Celje-Dobrna, obstoječe iz hiše, mlina, žage na v. dno silo, vse v dobrem stanju, več močnih gospodarskih poslopj, nova klet, vrt, več oralo rodovitnega polja, sadonosnik in gozd. To posestvo je za lesotrice primerno, ker je zraven dobro idoča žaga in mlin. Kupci se vabijo.
Več pove **Jurij Samec**, oskrbnik veleposestnik, **Nova cerkev, p. Celje, Štajersko.** 173-3

Knjigovez
izurjen in spreten delavec, energičen in resen v poslovanju,
se takoj sprejme.
Pismene ponudbe s priporočili na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod „E. R. 1000“.
1003-3

Še nekaj 693 13
vinskih sodov
iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro vzdržanih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po pri-
merni ceni tverda
M. Rosner in drug
vlečganjarna sadja v Ljubljani
poleg **Kosterjeve pivovarne.**

SUKNA 749 11
In modno blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v **Humpolcu**
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Za trgovino na deželi se išče
izvežban kontorist
ki bi tudi potoval za **špecerijsko stroko.**
Ponudbe s referencami, prepisi izpričeval ter s pogoji plačila, naj se odpošljejo **poste restante Trnovo na Notranjskem** pod šifro „Potovalce“.
1079-1

Iščejo se za avstrijski patent št. 34929 iz leta 1908 za
štukaturanje s prihranitvijo lesne opažbe (stropi brez razpor)
1048-1
licencijanti.
Cenj. ponudbe pod „W. G. 835“ na naslov **Rudolf Mosse, Dunaj 1, Selterstraße 2.**
Št. 368,09. 1051

Razglas.
Občinsko glavarstvo v Materiji, Istra, daje splošno na znanje,
da bodo
dne 20. marca 1909 od 10. do 12. ure dopoldne
v občinski pisarni v **Materiji**
javna ustna dražba
vseh stavbnih del o prizidanju šolskega poslopja v **Vodichah**
Izklicna cena je **21320 kron.**
Kdor se hoče udeležiti dražbe, mora pred dražbo položiti 5%, va-
dija od izklicne cene.
Dražbeni pogoji, načrti in proračun so razpoloženi na vpogled v občinskem uradu v **Materiji** ob uradnih urah.
Občinsko glavarstvo Materija
dne 9. marca 1909.
Občinski glavar: **Kastelic.**

„SLAVIJA“ 12-29
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseslovesni slovensko-narodno upravo.
Vsa poljska daja:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Sprejema zavarovanja „človeškega življenja“ po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt s manjšajočimi se vplačili.
Vsak član ima po poteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.